
Vsebina

Uvodna pojasnila

1. Razlogi za sprejem in vsebinska področja tretje novele ZZad	9
2. Evropska zadruga (SCE) in njena podrobnejša ureditev v ZZad	13
2.1. Temeljne značilnosti SCE po Uredbi 1435/2003/ES	13
2.2. Določbe ZZad o SCE	21
2.2.1. Uvod	21
2.2.2. Ustanovitev SCE	23
2.2.2.1. Splošno	23
2.2.2.2. Ustanovitev <i>ex novo</i> (na novo)	27
2.2.2.3. Ustanovitev z združitvijo	33
2.2.2.4. Preoblikovanje zadruga v SCE in SCE v zadrugo	42
2.2.3. Sedež SCE in njegov čezmejni prenos	45
2.2.4. Upravljanje SCE po Uredbi 1435/2003/ES in ZZad	56
2.2.4.1. Uvod	56
2.2.4.2. Dvotirni sistem	57
2.2.4.3. Enotirni sistem	60
2.2.4.4. Občni zbor SCE	63
2.2.5. Sodelovanje delavcev pri upravljanju SCE	66
2.2.5.1. Temeljna načela	66
2.2.5.2. Pogajanja	68
2.2.5.3. Sodelovanje na podlagi sporazuma	72
2.2.5.4. Sodelovanje na podlagi zakona	73

2.2.5.5.	Pravila za SCE, ki jo ustanovijo fizične osebe ali ena pravna oseba in fizične osebe	78
2.2.5.6.	Soodločanje na občnem zboru	78
2.2.5.7.	Medsebojno zaupanje in spoštovanje zaupnosti	79
2.2.5.8.	Varstvo predstavnikov delavcev	79
3.	Nove in spremenjene določbe za domače zadruga	80
3.1.	Razširitev namena zadruga in njena odvisna družba	80
3.2.	Članstvo vlagateljev	82
3.3.	Statutarno določeni najnižji znesek osnovnega kapitala	90
3.4.	Prenos deležev in prenehanje članstva	96
3.5.	Organi in upravljanje zadruga	100
3.5.1.	Uvod	100
3.5.2.	Razmejitev funkcij med poslovodstvom in nadzornim odborom zadruga	101
3.5.3.	Revizijska komisija	102
3.5.4.	Glasovanje po pošti in po elektronski poti	106
3.5.5.	Zadržki za opravljanje funkcij v organih zadruga	108
3.6.	Črtano VIII. poglavje z naslovom Zadruga revizija	108
3.7.	Dopolnitev določb o prenosu nedeljivega zadruga premoženja na zadruga zveze	110
4.	Kazenske določbe	114

Uvodna pojasnila

1. RAZLOGI ZA SPREJEM IN VSEBINSKA PODROČJA TRETJE NOVELE ZZad

Po dolgoletnih pripravah je Svet Evropske unije 22. julija 2003 sprejel Uredbo 1435/2003/ES o statutu evropske zadruge.¹ Uporabljati se je začela 18. avgusta 2006. Čeprav je na splošno vsaka uredba kot predpis sekundarnega prava Evropske unije (EU)² na podlagi 288. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije neposredno uporabna v vseh državah članicah Evropske unije, ne da bi morale države članice sprejeti kakršenkoli predpis oziroma poseben ukrep, Uredba 1435/2003/ES nalaga državam članicam EU, da uredijo nekatera področja, pomembna za ustanavljanje in poslovanje evropskih zadrug, po drugi strani pa pooblašča članice, da lahko (torej ne obvezno) uredijo še nekatera druga, v uredbi določena vprašanja, ki zadevajo položaj evropskih zadrug s sedežem na njihovem območju.

---

¹ Uredba Sveta (ES) 1435/2003 z dne 22. julija 2003 o statutu evropske zadruge (SCE), Uradni list EU, št. L 207, 18. 8. 2003, str. 1–24, popravek Uredbe Sveta (ES) 1435/2003 z dne 22. julija 2003 o statutu evropske zadruge (SCE), Uradni list EU, št. 49, 17. 2. 2007, str. 35.

² Na podlagi Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisane v Lizboni dne 13. decembra 2007 (Uradni list EU, št. C 306, 17. 12. 2007, str. 1–271), Evropska unija nadomesti Evropsko skupnost in je njena naslednica. Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti se na podlagi Lizbonske pogodbe preimenuje v Pogodbo o delovanju Evropske unije. Lizbonska pogodba je začela veljati 1. decembra 2009 (glej še prečiščeni različici Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, Uradni list EU, št. C 115, 9. 5. 2008, str. 1–388).

Prvi delovni osnutek tretje novele ZZad, ki naj bi uredila nekatera vprašanja evropske zadruga (*societas cooperativa europaea*, SCE) s sedežem v Sloveniji, je bil pripravljen že v času, ko je v Državnem zboru Republike Slovenije potekal postopek za sprejem druge novele ZZad (ZZad-B). Druga novela ZZad je bila sprejeta 26. aprila 2007. Postopek za njen sprejem se je zavlekel zaradi različnih političnih pogledov na položaj zadrug v sistemu državnih pomoči, delno pa tudi zaradi sočasnega postopka za sprejem novega Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1),³ ki je v slovenskem korporacijskem pravu uredil nekatera vprašanja v zvezi z evropsko delniško družbo (*societas europaea*, SE), uvedeno na podlagi Uredbe 2157/2001/ES.⁴ Velike spremembe, ki so zahtevale sprejem novega zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), so posledica odločitve zakonodajalca, da po zgledu ureditve SE razširi prosto izbiro med enotirnim in dvotirnim sistemom tudi na domače delniške družbe.

Glavni razlog za sprejem tretje novele Zakona o zadrugah je bila torej obveznost, ki jo je Uredba 1435/2003/ES naložila državam članicam, da uredijo določena vprašanja, ki se nanašajo na ustanavljanje, organiziranje in poslovanje SCE. Pri tem uredba ni edini akt sekundarnega prava, ki ureja evropsko zadrugo. Vprašanje sodelovanja delavcev pri upravljanju evropske zadruga je Evropska skupnost uredila s posebno direktivo (Direktiva 2003/72/ES),⁵ podobno kot je bila skupaj z uredbo o evropski delniški družbi sprejeta tudi posebna direktiva o sodelovanju delavcev pri upravlja-

³ *Zakon o gospodarskih družbah (uradno prečiščeno besedilo, ZGD-1-UPB3), Uradni list RS, št. 65/09.*

⁴ *Uredba Sveta (ES) 2157/2001 z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE), Uradni list EU, št. L 294, 10. 11. 2001, str. 1–21.*

⁵ *Direktiva Sveta 2003/72/ES z dne 22. julija 2003 o dopolnitvi statuta evropske zadruga glede udeležbe delavcev, Uradni list EU, št. L 207, 18. 8. 2003, str. 25–36.*

nju te družbe (Direktiva 2001/86/ES).⁶ Direktiva 2003/72/ES, ki ureja udeležbo delavcev v SCE, je bila v Sloveniji implementirana v predpisanem roku brez obsežnih razprav (Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju evropske zadruga, ZSDUEZ).⁷ To je razumljivo, če upoštevamo, da ima Direktiva 2003/72/ES o sodelovanju delavcev pri upravljanju evropske zadruga v pretežnem delu vsebinsko enake določbe kot direktiva, ki se nanaša na sodelovanje delavcev pri upravljanju evropske delniške družbe. Zato je tudi Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju evropske zadruga sprejel vsebinsko enake ali podobne rešitve, kot jih je že uvedel Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju evropske delniške družbe (ZSDUEDD).⁸

Ureditev vprašanj v zvezi z evropsko zadrugo je bila vsebinsko in zakonodajnotehnično zahtevna. Vsebinsko zato, ker združno pravo v državah članicah na podlagi direktiv ni neposredno harmonizirano v takšni meri kot pravo delniških oziroma kapitalskih družb. Uredba 1435/2003/ES po svoji vsebini pomeni kompilacijo različnih rešitev iz skoraj vseh držav članic EU pred širitvijo v letu 2004. Čeprav se ta uredba nanaša samo na evropsko zadrugo (SCE) kot nadnacionalno združno organizacijsko obliko in ne zahteva usklajevanja domačega združnega prava, je ZZad-C tudi za domače zadruga uvedel nekaj novih rešitev, predvsem z namenom, da privlačnost domače organizacijske oblike zadruga ne bi zaostajala za SCE. Tudi druge države članice EU so večinoma, v večjem ali manjšem

⁶ Direktiva Sveta 2001/86/ES z dne 8. oktobra 2001 o dopolnitvi statuta evropske družbe glede udeležbe delavcev, Uradni list EU, št. L 294, 10. 11. 2001, str. 22–32.

⁷ Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju evropske zadruga (ZSDUEZ), Uradni list RS, št. 79/06.

⁸ Uradni list RS, št. 28/06. Vsebinska podobnost rešitev v omenjenih direktivah je tolikšna, da so Direktivo 2003/72/ES v nekaterih državah implementirali tako, da so ustrezno dopolnili naslov in besedilo zakona, ki ureja sodelovanje pri upravljanju evropske delniške družbe (na primer v Španiji).

obsegu, novelirale ureditev domačih zadrug po zgledu določb o SCE iz istega razloga.⁹

Pri posegu v določbe o domačih zadrugah se je zakonodajalec glede na nekatere rešitve, ki jih je uveljavil Zakon o revidiranju (ZRev-2)¹⁰ kot glavni implementacijski predpis na podlagi Direktive 2006/43/ES,¹¹ odločil, da črta vse posebne določbe o zadružni reviziji (celotno osmo poglavje zakona). Direktiva 2006/43/ES o zakonskih revizijah¹² je sicer zaostрила pogoje za izvajanje zakonskih revizij in nadzor nad revidiranjem, vendar izrecno ne izključuje zadružnih zvez iz izvajanja revidiranja v njihovih članicah in vsebuje celo nekatere posebne določbe o revizijskih podjetjih, ki revidirajo včlanjene zadruge. Slovenski zakonodajalec se je na tem področju odločil za strožje določbe, kot so v omenjeni direktivi. Tako je ZRev-2 kot splošni zakon, sprejet v okviru roka za implementacijo direktive, vezal pojem revizijske družbe na pravno obliko gospodarske družbe in samostojnega revizorja, čeprav direktiva ne omejuje pravne oblike revizijskega podjetja na gospodarske družbe in samostojnega revizorja. S tem je slovenski zakonodajalec posredno izključil iz revidiranja zadružne zveze. Nadalje je ZRev-2 že v prehodnih določbah določil enoletni rok, v katerem preneha dovoljenje za revidiranje, ki ga je zadružna zveza pridobila po prejšnjem zakonu o revidiranju (174. člen). Ob sprejemu tretje novele ZZad se je zakonodajalec na predlog Vlade Republike

---

⁹ Glej vladno utemeljitev k nemškemu Zakonu o uvedbi evropske zadruge in reformi zadružnega prava (*RegE Gesetz zur Einführung der Europäischen Genossenschaft und zur Änderung des Genossenschaftsrechts*, str. 1).

¹⁰ Uradni list RS, št. 65/08.

¹¹ Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS, Uradni list EU, št. L 157, 9. 6. 2006, str. 87–107.

¹² Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS, Uradni list EU, št. L 157, 9. 6. 2006, str. 87–107.

Slovenije odločil tudi za črtanje celotnega osmega poglavja ZZad z naslovom Zadružna revizija. Odprava posebne ureditve zadružne revizije je bila razlog, zaradi katerega je Državni svet izglasoval odločilni veto k Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zadrugah (ZZad-C), vendar je Državni zbor na ponovnem glasovanju 22. 10. 2009 zakon sprejel.

V nadaljevanju so najprej predstavljene evropska zadruga in določbe, ki jih je o SCE sprejela tretja novela ZZad, novosti iz tretje novele ZZad za domače zadruge ter spremembe kazenskih določb.

2. EVROPSKA ZADRUGA (SCE) IN NJENA PODROBNEJŠA UREDITEV V ZZad

2.1. Temeljne značilnosti SCE po Uredbi 1435/2003/ES

Evropska zadruga (SCE) je nadnacionalna pravnoorganizacijska oblika, ki jo ureja neposredno uporabna uredba Evropske skupnosti s ciljem, da zadrugam olajša čezmejno organiziranje in poslovanje po zadružnih načelih, fizičnim in pravnim osebam iz najmanj dveh različnih držav članic EU pa omogoči ustanovitev evropske zadružne pravnoorganizacijske oblike na podlagi neposredne uporabe nadnacionalnih predpisov Evropske skupnosti. Preambula Uredbe 1435/2003/ES ugotavlja, da morajo družbe vseh vrst, katerih poslovanje ni omejeno samo na lokalne potrebe, imeti možnost, da na skupnem trgu, kjer so odpravljene trgovinske ovire, načrtujejo in reorganizirajo svoje poslovanje na ravnmi Skupnosti (2. točka).

Evropska zadruga se na podlagi prvega odstavka 1. člena Uredbe 1435/2003/ES lahko ustanovi kjerkoli na ozemlju Evropske unije (prej: Evropske skupnosti) pod pogoji iz uredbe.